

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan, izvemši ponedeljke in dneve po praznikih, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gl., za pol leta 8 gl. za četrt leta 4 gl. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gl., za četrt leta 3 gl. 30 kr., za en mesec 1 gl. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. za mesec, 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dožele toliko več, kolikor poština iznaša. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijake velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gl. 50 kr., po pošti prejemati za četrt leta 3 gold. — Za oznanila se plačuje od četiristo petdeset pet-kr. 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr., če se dvakrat, in 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska. — Za oznanila se plačuje Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani v Franc Kolmanovej hiši št. 3 „gledališka stolba“. Opravništvo, na katero naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne stvari, je v „Narodnej tiskarni“ v Kolmanovej hiši.

Germanizatorsko delovanje c. kr. tržaškega namestnika.

Znano je, da je c. kr. namestnik v Trstu, g. de Pretis, bivši ustavoverni minister, hodil pred nedavnim po slovenskih primorskih krajih, po Goriškem in Istri, ter priporočal — učenje nemščine! Da bi bil tudi mej Italijani Furlanije isto priporočal, tega nijsmo brali. Tudi nijsmo brali, da bi bila za časa njegovega vladanja agitacija veleizdajne „Italie irredente“ pojenjala, ampak narobe. Pač pa beremo spet v zadnji „Soči“ kakov sad je rodilo prizadevanje gospoda namestnika za nemščino. „S.“ poroča s Krasa:

„Gosp. c. kr. o krajni glavari sežanski je po „zaslišanju“ krajnih svetov v Sežani in Komnu ukazal, da se za tekoče leto uvede obligatorično podučevanje v nemškem jeziku na štirirazredni ljudski šoli v Sežani in trirazredni ljudski šoli v Komnu. To je potem on naznanil okrajnemu šolskemu svetu v Sežani, kateri je to naredbo okrajnega glavarja na znanje vzel in potem še sklenil, da se ima uvesti obligatorično podučevanje nemškega jezika tudi na dvorazredni šoli v Tomaji in na enorazredni šoli v Nabrežini, v Gorjanskem in v Kostanjevici. Poduk v nemškem jeziku se ima pričeti v večrazrednih šolah uže v drugem razredu. Ta naredba se je tudi uže uvedla dejansko! — Če so to nasledki potovanja gospoda tržaškega namestnika po Krasu, mora se pač žalostno imenovati. Ne moremo pa se zadostno začuditi, kakó da so mogli to nepostavno naredbo z veseljem vzeti na znanje „odlični Kraševci“, ko so ti vrli, zavestni in pogumni na-

rodnjaki pokazali, da so ponemčevanje ljudskih šol razširili še celo na enorazredne ljudske šole! Človek bi obupal nad tako zavestjo našega narodnjaštva.“

„Poizvedeli smo žalibog iz gotovega vira, da je deželni šolski svet v svojej poslednji seji to reč razpravljal in dotični sklep sežanskega okraj. šolskega sveta potrdil, in da sta za uničenje tega nepostavnega sklepa govorila in glasovala le edina dva poslanca iz deželnega odbora.“

Stvar govori sama. Pomankanje tiskovne svobode nam brani, to dejanje jednega c. kr. namestnika — kajti da okrajni glavarji nijsmo iz svoje inicijative ravnali, to vemo — pretresavati, kakor bi radi. Nemški in nemškutarski listi to pač smejo, mi slovanski novinarji bili bi brz konfiscirani. Zato pričakujemo, da bode goriški državni poslanec dr. Tonkli to reč s svojo energijo v roke vzel in osvetil, pri čemer mu bodo drugi slovenski poslanci gotovo radi pomagali, ker tu gre zoper nas vse.

Pa spet se tu pokazuje, kako se pod ministerstvom Taaffejevim od zgoraj propoveda nam princip ravnopravnosti in pravičnosti, a od spodaj se od nižjih organov vrši ravno protivno!

Tacega akta germanizovanja najnižjih slovenskih šol, ki je protivno pedagogičnim načelom, niti pod Lasserjem nij bilo. Potlej pa Nemci kriče, da so oni zatirani!

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 23. novembra.

Iz Linca se telegrafira, da je na strankarski shod konservativnih Nemcev, ki se je

včeraj obhajal, došlo osem tisoč udeležnikov. Resolucija, ki je bila sprejeta, naglašala, da se naj ustava ohrani, svoboda in red vzdrži, volilna pravica razširi, šola uredi, avtonomija razširi, a državna enota varuje. Pri banketu je napil Lienbacher zvezi in združenju vseh avstrijskih narodov.

Liberalni nemški časniki so silno hudi na linškega škofa Rudiglerja, ker je baje prepovedal svojim duhovnom maše brati ob priliki svetkovanja spomina cesarja Jožefa.

Nemško-nacionalna agitacija v Avstriji donaša v svojem razvijanju čedalje bolj čudno dišeče kulturne cvetove. Zadnjič smo omenjali, kako baje „D. Ztg.“ človekoljubnosti v obraz s tem, da hujska Nemce, naj ne pomagajo nesrečnim Zagrebčanom. To hujskanje baje zdaj sluša tudi finančni odsek dunajskega mestnega zastopa, ki je „za zdaj“ zavrgel predlog za podporo Zagrebčanom, češ, da stvar nij tako nujna.

V budgetnej debati ogerskega zbora je 19. novembra Hrvat Dragotin Stražimir besedo poprijel in rekel: Hrvatsko sta zadela dva huda udarca. Jeden strahovit naturen pojav, potres. Drugi ne manj hud je pa protizakonitost ogerske skupne vlade. Ta vlada je zakon, ki obstoji mej Hrvatsko in Ogorsko, v mnogem oziru težko žalila. Govornik našteje potem nezakonitosti skupne vlade na Hrvatskem, zlasti rabo magjarskega jezika. Govornik pravi, da je to neumnost, če se reče, da Ogorska vzdržuje Hrvatsko. Ogorska brez Hrvatske niti obstati ne bi mogla. Hrvatska le želi, da se obstoječ zakon vrši.

Vnanje države.

Iz Cetinja se poroča, da je Riza paša, predno je odpotoval iz Skadra, zbral okolo sebe albanske vodje in jim rekel, naj se ne udade Črnogorcem, ker tudi Derviš paša nij od sultana pooblaščen, da bi zoper nje orožje rabil. Ta izjava kaže se, da je resnična, kajti Derviš paša je pred kratkim pustil 200 Alban-
cem iz Tetovega, da so se pridružili svojim

Listek.

Tri dni v Vrazovem zavičaju.

(Spisal Vatroslav Holz.)

II.

(Dalje.)*

Črez kake pol ure dospemo k Svetinjam, kjer nam pride nasproti vrli tamošnji župnik g. Ivan Gajšak, ter nas prijazno povabi na svoj dom, kjer nam je s sladkim jerezalemskim vinom postregel. Pokazal nam župno matico, kjer je zabeležen krst Vraza, rojenega 30. junija 1810 v občini Žerovince, kamor spada Cerovec. Pogovorili smo se o potrebnih pripravah za jutranjo svečanost ter določili, do kam se imajo gostje peljati, da ne bode treba predaleč peš hoditi itd. —

Ko se poslovimo pri župniku, podamo se zopet na Vrazov dom. Pot od Svetinj v Cerovec gre mej goricami, navzdol skozi mali bukov

gozd mimo vasi Veličane po zavetnem doli navkreber po vinogradu k hiši. V dolini pod Vrazovim domom opozorim slavnega sopotnika na v „Djulabijah“ proslavljena mesta.

Pod Vrazovo gorico, ležečo na južno-iztočnej strani hriba, je gaj, kamor je često zabajal Vraz, o katerem poje v „Djulabijah“:

„Evo gaj, u kolo gde se hvatah Vilah,
I studenac, Lada gde me zagrlila...“

Tu pod košatim gabrom izvira bister studenec, čiste in prozorne vode, kakor ribje oko, obrobjen z mahovitim obrežjem. Poleg studenca je majhena livada, z vrbbami obdana. Tu sem hodijo Vrazovi po vodo, in pri tem studenci so se navadno o poletnih večerih, še za časa mojega bivanja na Vrazovem domu zbirala dekleta iz okolice, katerim so se pridruževali ondodni mladiči. Jeden mladičev je sviral na piščalko ali na rečno harmoniko in brdki pari so se vrtili radostno po zelenej grivi. Vmes pa so dekleta popevala, da se je razlegalo po tihej dolini. Tu sem je baje tudi

Vraz svoj čas zahajal sè svojo sestro Anko, kar svedoči 50. kitica v III. delu „Djulabij“:

„Ovdě je dolina, ovdě i studenac,
Gdě na glavo sestra metnula ti věnac...“
Gdě si se u kolo uhvatio Vila...“

Poseli smo vsi trije na rob tik studenca in g. dr. Marković nam je čital dotične kitice Vrazovih pesnij. Blažena selska tihota je vela okrog nas, po tem zavetnem skrovišču, daleč proč od mestnega šuma; sveta čuvstva spoštovanja so nam prošinjala vznešena srca, sluteča navzočnost pesnikovega duha, razodevajočega se iz prekrasnih njega proizvodov. V zelenem bukovji pa je požvižgaval zlatokljun kos, brezskrbno frfraje po vejevji, a ob nogah žuboreli so nam srebrni valovi istega studenca, iz katerega je zajemala miljena Vrazova sestra Anka, katero je toli ognjeno ljubil, kakor pravi Jugoslovan... —

Iz slastnega zavzetja nas prodrami poludanski zvon in krenili smo po dolini skozi gorico gori na Vrazov dom. (Dalje prih.)

*) Glej št. 267 „Slovenskega Naroda“.

rojkom v Ulcinji. — Iz Carigrada pa javljajo, da je angleški poslanik dal sultanu 10 dni časa, v katerem se mora Ulcinj izročiti.

V Prizrenu se je ustanovila neka **alban-ska** vlada, ki je vse otomanske uradnike od tod pognala. Ta albanska vlada organizuje svoje vojske, katere pošilja na Grško ropat. V Carigradu se vse to ve, ali porta nebe nič storiti, ker se boji Albancev ter računa na njih pomoč zoper Grke.

Kakor se piše, **Grki** skrbé za pomnoženje svoje vojne moči. Grška vlada je namreč ukazala osnovati 10 novih bataljonov pešcev in 4 nove poljske baterije. Armada se bode na tak način baje pomnožila za 15.000 mož. Do konca marca prihodnjega leta dobi grško brodogradništvo še dve novi oklopni korveti. V Salamiskem arzenalu delajo se torpedni čolni, ter je dovršenih 40 prevoznih mostov.

V **berlinske** zbornici poslancev je bila 20. t. m. stavljena do vlade interpelacija zaradi agitiranja zoper jude po Nemškem. V imenu Bismarkovem je odgovoril grof Stollberg tako, da zagovorniki judov niso prav nič zadovoljni. Dejal je namreč, da zagotavljajo obstoječi zakoni ravnopravnost ver in da vlada teh zakonov ne bo spreminjala. Poslanec Windhorst je dejal, da judovsko vprašanje niti v zbornico ne spada nego je mora prebivalstvo samo rešiti.

Dopisi.

Iz Planine na Notranjskem 20. nov. [Izv. dop.] Naša uboga dolina bode letos zopet žalostno jesen zabležiti imela. Še nismo pozabili škode, ki jo je nam povodenj leta 1879 napravila, in uže nam preti jednaka nesreča, kajti vsled deževnega vremena je uže mnogo časa voda naraščala. Tako, kakor je pa včeraj popoldne deževalo, bilo se je bati, da voda izstopi do ceste, katera pelje na Rakke, ali žalibog še huje je prišlo.

Okolo 8. ure na večer prične mej silo veliko točo, gromom in bliskom tako neprestano liti, kakor da bi se bili vsi oblaki nad vasjo od neba odtrgali. Tako je bilo, da najstarejši ljudje takega ne pomnijo, in so rekli, da tak more le sodaji dan biti. Groza je človeka obhajala to slišati in videti, in trajalo je to čez uro.

Nasledki tega pokazujejo se le prehitro. S hribov in gričev, ob krajih, od koder drugače ni kapljice ne priteče, valili so se kar celi potoki; vsi studenci in izvirki so se odprli — in so v tem majhenem času tako narastli, da je v nekaterih mestih čez veliko novo cesto kar nenadoma povodenj prišla in se po starej cesti z groznim šumenjem razlivala, ter v kleti, veže in druge hrame privrela in ljudem mnogo škode napravila. Najhujše je bilo pa pri tako imenovanej Ska dolki. Tukaj je ob trenutku bila prva hiša do oken zalita, voda je soboj nosila cele hlode, plotove, kamenje, prašiče, katere so sicer srečno rešili; a nekaj kuretnine je potonilo. Tudi na pohišji je mnogo škode napravila, ker je blato in druge nesnage v hiše nosila, celo kadí s kislino, zeljem in repo vred je prevrnila, da so ubogi ljudje še ob to vsak dan jo jed! Ubogi otroci so kar na peč hiteli, da niso v vodi potonili. Sreča velika, da nij to dalje, nego le jedno uro, ob tej uri ne bolj pozno bilo, in so ljudje precej na pomoč prihiteli, — drugače bila bi škoda neizrekljiva in lahko bi se bila velika nesreča pripetila.

Ako denes okolo pogledaš, stoji voda, katera je v 48. urah skoraj do metra dorastla, na cesti proti Haspergu do 80 ctm. na visoko, mnogo njiv je taci, da jih je mlo pogledati, zemlja je odnesena na več črevljev globoko in več sežnjev široko in namesto zemlje je

njiva polna peska in kamenja, tako, da bi človek mislil — da so tod kakšne prav slabe ceste. Kje bodo zopet davki ubogega kmeta! Ako vreme lepo ostane, tako prihaja voda navadno še 3 dni, če bode pa še deževalo, bode strašno naraščala, potem pa so nekateri posebnega usmiljenja vredni, zakaj revščina je velika in ako še voda večjo škodo napravi, bode treba zopet državne in bratovske pomoči in usmiljenja.

Iz Gorice 20. nov. [Izv. dop.] (Veliko besedo v korist po potresu nesrečenih Hrvatov) napravi 27. t. m. ob 7¹/₂ zvečer goriška čitalnica v svojih prostorih z jako zanimivim programom. Igrala se bode igra „Stara mesto mlade“, svirala bode menda vojaška godba in pel bode krepak pevski zbor pomnožen z najodličnejšimi pevci z Goriškega in morda tudi iz Trsta — pod vodstvom g. Hribarja. Upati tedaj smemo najobilnejše udeležbe; kajti poleg najblažjega človekoljubnega in bratoljubnega namena gre tu pokazati, kako globoko čutimo tudi mi Slovenci kruto nezgodo, ki je zadela naše sobrate. Slovenci smo res žalibog siromašk narod, to Hrvati dobro vedo, zato pa ne pričakujejo od nas zdatne podpore, ita jim od drugod ne izostane — temuč veselilo je bode mnogo bolj naše bratsko sočutje. Naj tedaj druge čitalnice po Goriškem in drugod sledijo temu lepemu izgledu.

Iz Zagreba 20. novembra. [Izv. dop.] Uže četrti dan dežuje neprestano, tako, da nam voda pri razdrtih strehah v stanovanje sili ter nam razmače zidine. — Denes se malo dela zavoljo grdega vremena, čeravno je cerkvena oblast dovolila, da se smejo hiše tudi ob nedeljah popravljati.

Včeraj je zopet pobegnilo do dve tisoč ljudi iz Zagreba, ker jih je potres v noči od petka na soboto preplašil. Bilo je zares grdo tisto noč, zdelo se je, da ogenj kar šviga iz zemlje, in šumenje pod zemljo je bilo strašno. Vseh beguncev je do 10 tisočev, židov nij ostalo 100 v Zagrebu.

Naši žurnalisti ignorirajo preveč ponavljajoče se potrese, in to nij koristno, ker se jim potlej nič ne veruje, ako tolažijo zbegano ljudstvo. Ljudje, ki nimajo volovske kože, dobro čutijo vsak potres, posebno po noči, pa jim se čudno zdi, da ravno žurnalisti nič ne vedo o kakovnem potresu.

Dosti je takih v Zagrebu, ki se niso še vlegli v posteljo in se niso še slekli od 9. t. m. počenši do denes.

Siromašnejši posestniki dobivajo od podpornega odbora po 100 gold. da si popravijo strehe na hišah, samo je težko dobiti delavcev.

Ban grof Pejačević je odišel v Budapešto, ravno tako predsednik saborski Nik. Krestič.

Proti uradnikom, ki so zapustili Zagreb brez dopusta, postopa se disciplinarno, pri finančnem ravnateljstvu so uže trije odpušteni iz službe.

Da so na Slovenskem začeli nabirati milodare za siromašne Zagrebčane, je naredilo tukaj dober vtis, če je težko prejemati milodare sploh, je vendar ugodnje, prejeti jih iz prijateljske roke nego li od nasprotnika ali celo od sovražnika.

V noči od včeraj do denes smo čutili dva slaba potresa, denes je mir.

Od sv. Miklavža pri Ormoži 19. nov. [Izv. dop.] Zima je tu; ceste so slabe, mostovi čakajo popravka; dela za okrajni zastop je dosti; ali okrajnega zastopa nemamo; stari se

veseli svojega životarenja; novi pa zastop čaka najvišjega odloka, da bi se smel konstituirati in delo pričeti; takovo je to življenje sedanje vlade; tudi ona se usmili samo ob sebi propadajočega ustavoverstva ter še mu pušča živeti, kolikor more. Ona pusti stari ustavoverni okrajni zastop še v prejšnjem delovanju ter zavira oživljenje konservativnega narodnega okrajnega zastopa ormoškega. Kedaj bo vendar konec tej neodločnosti? Pričakujemo, da bodo naši državni poslanci na Dunaji o tej stvari kojo spregovorili.

Domače stvari.

— („Slovenski Narod“) je bil včeraj na ukaz deželne vlade zaradi treh vrst v „političnem razgledu“ (o praznovanju stoletnega spomina cesarja Jožefa) konfisciran. — Zoper to konfiskacijo bomo uporabili vsa pravna sredstva, ki nam jih zakon podaja.

— (Imenovanje novega finančnega direktorja za Ljubljano.) Nedeljska „Wiener Ztg.“ nam je prinesla zdaj jedenkrat tako imenovanje, s katerim moremo Slovenci zadovoljni biti. Za finančnega direktorja v Ljubljani je imenovan gosp. Tomaž Bartušek, prej več let finančni uradnik v Ljubljani, zadnja leta finančni nadsvetovalec v Innsbrucku. Gosp. Bartušek je rodom Čeh, v Ljubljani nij nikdar spadal k ustavovernim preganjalcem Slovencev, in je zato priljubljen bil. Tacih višjih uradnikov nam treba, a ne političnih nemških agitatorjev!

— (Mariborske okolice poslanec, baron Gödel,) je odložil svoje mesto kot dunajski finančni prokurator.

— (Koroški deželni predsednik.) Cesar je potrdil penzioniranje koroškega deželnega predsednika, grofa Lodrona, in imenoval za to mesto dvornega svetovalca Schmidt-Zabierova.

— („Slovenski Pravnik.“) Od novega leta 1881 naprej bode izhajal tukaj v Ljubljani razen beletristično-znanstvenega lista „Ljubljanskega Zvona“, tudi še drug mesečen slovenski časopis, „Slovenski Pravnik“. Izdajal ga bode s sodelavstvom ljubljanskih in vnanjih slovenskih juristov tukajšnji advokat dr. Alfonz Mošé. Ime časopisa kaže uže dovolj i program njegov. Mi smo to novico z velikim veseljem slišali. Ravno zdaj, ko se od vseh strani kliče po slovenskem uradovanju, in se to tudi res čedalje bolj razširja, potreben je tak strokovnjaški časopis za juriste na Slovenskem jako zelo. Prepričani smo torej, da mu ne bode manjkalo niti duševne niti ne materialne podpore.

— (Slovensko gledališče) je bilo pri zadnji predstavi v nedeljo prepolneno. Naprošeni smo od odbora gospij, ki nabirajo za obleko ubožnim otrokom, za kateri namen je tudi čisti dohodek te predstave odločen, v njih imenu lepo zahvalo izreči dramatičnemu društvu in diletantom gg. igralkam in gg. igralcem za njih sodelovanje. O igranji bomo jutri več poročali.

— (Kmetijska družba kranjska) ima tukaj denes 24. novembra v mestnej dvorani ob 9. uri dopoludne občni zbor.

— (Javen ljudski shod) v Ljubljani mislijo, kakor smo slišali, v nedeljo napraviti nekateri naši obrtniki in delavci. Govorilo se bode na tem shodu o stanju tukajšnjega obrtstva in delavstva in o razširjenji volilne pravice.

— (Semenj sv. Lišpete) zadnji ponedeljek nij bil tako obilno obiskan, kakor druga leta, kar je se ve da najbolj zaviralo

deževno vreme v obče, povodenj okolo Ljubljane in v bližnjih krajih pa še posebe. Na živinski semenj se je prignalo kakih 450 glav goveje živine, še precej lepe. Pitanih volov nij bilo dosti, večidel so jih pokupili po visoki ceni ljubljanski mesarji, in živinski kupčevalci iz Reke in Trsta. Tudi druga goveja živina razen volov je bila prilično draga. Živinski trgovci iz Reke in Trsta so nakupili nad 60 glav pitanih volov in jih dobro plačali. Konj se je prignalo kakih 300, a malo je bilo lepih. Kupčija je bila slaba, ker je majheno število italijanskih barantačev le malo kupilo. V obče je bila kupčija slaba. Trgovci z raznim blagom se nijso nič kaj pohvalili, še menj krčmarji, kajti vse je hitelo le domov, ker je dež neprenehoma nalival.

— (Mrtvega) so zadnji ponedeljek zjutraj našli v njegovej sobi v Drašlerjevi hiši starega črevljarja Halma. Pogrešali so ga uže od petka pretečeni teden. Gotovo ga je uže v petek mrtvud zadel.

— (Povodenj na ljubljanskem močvirju.) Neprestani dež je ljubljansko močvirje uže zadnje soboto v daljavi 4000 orolov popolnem preplavil. Vasi Črna Vas, Happtmanica, Lipe, Vnanje gorice, Blatna Brezovica in Karolinsko predmestje so popolnem pod vodo, ki stoji po dva črevlja visoko v vseh poslopjih. Večinom so ljudje bežali v zgornja dela poslopij, uboga živina v hlevih pa stoji do života v vodi. Nekatere hiše so v nevarnosti, da se bodo podrle. Kar se tiče oziminske setve, je po povodnji popolnem uničena. Zdaj naj gredo nekateri gospodje, ki mislijo osušenje močvirja in hitreji odtok Ljubljanske reči le s frazami, gledat močvirje pa tudi jez pri Udmatu, ki baje „nič ne zavira odtoka Ljubljanske“. Tudi proti Vrhniki in Borovnici je vse ozemlje poplavljenost in bodo posestniki trpeli veliko škodo.

— (Nesreča vsled povodnji.) Iz Borovnice se nam piše: Dne 19. t. m. o polu devetih uri zvečer sta se v najhujšji nevihti in v največjem naliwu napotila voznika Miha Knap in Valentin Kržič, hlapec pri Janezu Opeki v Rakitni, s praznima vozoma iz gospod Lorenc Vrbičeve gostilnice v Borovnici, akoravno jima je omenjeni gospod zavoljo velike vode branil na vso moč proti domu. Prišedši na most čez Borovnišico, nij bil Knap pri volji iti naprej, ker je bilo vode na cesti skoraj jeden meter, ter je obrnil svoje konje. Kržič pa požene mimo in pravi tovarišu: „Ali nimate nič korajže!“ Kmalu potem pa zavpije: „Joj, pomagajte!“ — Zavozil je bil v temi preveč na desno ter obtičala sta konja v neke jami z vozom vred. Ko pride vračajoči se Knap nazaj v vas, gospodu Vrbiču nemudoma pové, kaj se je zgodilo in ta pošlje hlapce, če bi bilo mogoče kaj pomagati. Pa vse brez vspeha, ker blizu nij bilo moči. — Denes, ko je voda nekoliko upadla, potegnili so mrtve konje še uprežene iz vode. Konja sta bila vredna okolo 450 gld., a hlapca nij bilo mogoče dobiti. Bog vé, kam ga je voda odnesla. Naša Borovniška ravnina je vsa pod vodo, videti je kakor morje.

Drug dopisnik nam isto nesrečo tako pripoveduje: V petek 19. t. m. je pripeljal iz Rakitne Kovačev hlapec s par konji voz dilj na tukajšnji kolodvor. Mej tem pa, ko je konje krmil, se je zmračilo in je voda vsled velicega deževja poplavlila belo ravan. Dotični krčmar, pri katerem je imel konje, mu je branil, da mu nij potreba nocoj odhajati domu, ker je voda preveč narasla, in da se mu utegne ka-

kova nesreča pripetiti. Hlapec pa ne oziraje se na krčmarjev opomin, napreže konje pa se odpelje. Ko pa dospe v log, tam kjer voda najbolj teče čez pot, zanese voda konje, voz in hlapca v globino zraven ceste in — potopilo se je vse! Drugo jutro dobili so konje in voz v jarku vtopljeni in hlapcev klobuk, hlapca je voda odnesla. Vrednost vtopljenih konj ceni se na 500 gld. Sedaj se vidi koliko potrebno bi bilo, da bi se bil predlog gospoda B. pri neke občinske seji izročil, namreč da bi se bilo ob cestah, posebno pa v takem kraju, v katerem se lahko kakšna nesreča pripeti, nasadilo sadno drevje, da bi v tacihi slučajih bilo voznikom kot kašipot, in še koristi bi občini prinašalo, ali pametni predlog se je s smehom zavrgel.

— (Doktor bogoslovja.) Z Dunaja se nam piše: Denes 19. nov. je bil ob 12. uri v vseučilišnji dvorani g. Mihael Napotnik, duhovnik lavantinske škofije, rojen na Tepanskem Vrhu v konjiški fari, slovesno za doktorja bogoslovja promoviran. G. Mih. Napotnik je l. 1871 z odliko dovršil gimnazijo v Celji, bil potem jednoleten prostovoljec. Bosenska okupacija je tudi njega poklicala kot vojaškega duhovnika v vojsko. G. Napotnik je vedno odlikoval se z iskrenim rodoljubjem, veliko bistroumnostjo. Slovenska Matica je priobčila iz Napotnikovega peresa lep članek o ranjem Jos. Rozmanu, in „Slovenski Gospodar“ je pred letom priobčeval živimi barvami pisane članke o Bosni itd. Nadejati se smemo, da bode g. N. še mnogo koristil domovini s spretnim svojim peresom.

— (Slovenski roman v češčini.) Glasilo moravske češke narodne stranke „Moravska Orlice“, prijavlja sedaj v podlistku Stritarjev roman „Zorin“, ki ga je na češki jezik preložil cand. prof. J. Penizek. V nemškem prevodu prihajal je „Zorin“, kakor smo uže omenili, nedavno po pražkej „Politik“.

Razne vesti.

* (Ne kolni!) Zagrebški župan je izdal oglas, da se ne sme kleti. Vsak, kdor bode klet, bode kaznovan z zaporom od 6 ur do 14 dni. V originalu se ta oglas tako-le bere: „Od njevolika godina biva sve to više, da se pojedini ljudi u gradu Zagrebu rado služe mrkim kletvami. Tim ljudem je već prešlo u običaj, da za svaku malenkost, pa i nebilo to u kakvoj svadji ili srēbi, odmah prekuju boga, svetca, angela, grob, krst, vjeru itd. Da tako mrzke kletve samo sablazan prouzrokuju, a onim, koji jih izuščuju najmanje na čast nesluže, netreba tomu nikakova dokazivanja. Želeti je, da se taj grdi običaj u gradu Zagrebu izkoreni, i zato se saobćuje obćinstvu grada Zagreba, da se izuščivanje bogumrzkih kletva u obće strogo zabranjuje. Svaki koj se bogumrzkom kletvom služio bude, kaznit će se po cesarskoj naredbi od 20. travnja 1854. zatvorom od 6 ura do 14. dana“

Doneski za unesrečene v Zagrebu.

III. izkaz.

V Ljubljani: Gg. dr. J. Kapler 5 gld., J. Počivavnik, J. Černe, Fr. Štrukelj, A. Porenta, J. Kopač, Fr. Drašler, L. Žvab, J. Žabjek, J. Flore, J. Ahlin, N. Hauptmann, K. P., F. Mariacher, gpdč. N. Soklič, P. Černe in M. Dimnik po 1 gld. F. Bradaška 2 gld. Neimenovan 5 gld. E. Hirschmann 3 gld. J. Perdan 5 gld., J. Oblak 2 gld., dr. F. Ambrožič 2 gld., J. K., J. Č. in J. G. po 50 kr., dr. B. Glačnik v Mariboru 10 gld., dr. A. Prus v Konjicah 10 gld., pri seji občinskega zastopa v Udmatu nabrano 7 gld.

K temu v II. izkazu št. 267 izkazanih 118 gld. 57 kr., torej skupaj 187 gld. 7 kr. Daljne doprineske administracija tega lista rada prejema in jih hoče poslati županstvu v Zagreb.

Administracija „Slov. Naroda“.

Loterijne srečke.

Na Dunaji 20. novembra: 60, 6, 21, 1, 34.
V Gradci 20. novembra: 69, 81, 10, 74, 65.

Vsem prijateljem in znancem naznanja podpisana, da se je Vsegamogočnemu dopadlo poklicati po kratkej pa hudej bolezn gospodičino

Terezijo Fischer

v 19. letu njene starosti dne 17. t. m. v boljše življenje.

Gornji grad, 19. novembra 1880.

(592)

Žalujoča družina.

Gospodu Jakobu Aléševcu, „Brenceljnu“, v Ljubljani.

Menda zato, ker sem Vam vrnil Vaše glasilo „Brenceljna“ ter Vam sporočil, da ga nečem prejemati več, začeli ste v „Slovenca“ indirektno napadati banko „Slavijo“, trošeč o njenih uradnikih laži, da „surovo agitirajo zoper „Slovenca“ in „botrujejo pri njegovem sežiganju“.

Ker Vam velja načelo „calumniare audacter etc.“, zabranili ste sprejeti v list popravek, katerega sem bil uredništvu poslal, opiraje se na § 19 tiskovnega zakona, in katerega je odgovorni urednik obljubil priobčiti. Vložil sem torej proti „Slovencu“, ki je, kakor se zdi, izključno Vaša domena, tožbo.

Namen tega mojega javnega pisma pa je povedati Vam, da vsi oni trije uradniki, katere Vi z zaničljivim izrazom „pisači“ pitate, plačujejo davek in imajo volilno pravico — česar pa Vi kot „redacteur en chef“ o sebi ne morete reči.

V Ljubljani, dne 21. novembra 1880.

Ivan Hribar,

glavni zastopnik banke „Slavije“.

Vabilo k udeležitvi

dobitnih šans velike, od hamburgskega mesta garantovane denarne loterije, v katerej se mora

8 milij. 379.760 drž. mark

v teku nekaj mesecev gotovo dobiti.

Novi, v 7 oddelkov vrejeni igralni načrt ima mej 90.500 lozi **46.640 dobitk.** in sicer oziroma

400.000 drž. mark,

posebno pa

1 dob. à m. 250.000	4 dob. à m. 8000
1 „ à m. 150.000	3 „ à m. 6000
1 „ à m. 100.000	52 „ à m. 5000
1 „ à m. 60.000	6 „ à m. 4000
1 „ à m. 50.000	108 „ à m. 3000
2 „ à m. 40.000	214 „ à m. 2000
2 „ à m. 30.000	10 „ à m. 1500
5 „ à m. 25.000	2 „ à m. 1200
2 „ à m. 20.000	533 „ à m. 1000
12 „ à m. 15.000	676 „ à m. 500
1 „ à m. 12.000	950 „ à m. 300
24 „ à m. 10.000	26.345 „ à m. 138
	itd. itd.

Vzdiganje dobitkov je uradno določeno.

K prihodnjemu prvemu vzdiganju te velike denarne loterije stane

celi orig. los le 6 mark, ali gl. 3.50 av. bank.

pol orig. losa le 3 marke, ali „ 1.75 „ „

četrt „ 1 1/2 „ ali 90 kr. „ „

ter se ti od države garantovani originalni lozi proti pošiljavi svote v gotovini ali po nakaznici, ali pa proti povzetju zneska v najoddaljenejšje kraje franko razpošiljajo. Manjše svote morejo se pripisovati tudi v pisemnih markah.

Hisa Steindecker je v kratkem času svojim interesentom izplačala **velike dobitke** po mark **125.000, 80.000, 30.000, 20.000** in več po **10.000** itd. in je s tem pripomogla k sreči mnogovrstnih rodbin.

Uloge so v primerj velikom dobitku jako neznanter se morajo le priporočati, da se denkrat sreča poskusi.

Vsak udeleženec dobi pri naročbi uradni načrt in po vzdigovanji dobitkov oficijalni listek vzdignjenih števk.

Dobitki se izplačujejo točno pod državnim poročtvom ter se morejo na direktno vpslanje ali na željo interesentov z mojimi zvezami na vseh večjih tržiščih izplačati.

Naročila naj se povratno, vsekako pa **pred 30. dnem t. m.** zaupno pošljejo na **trdno staro tvrdko**

Josef Steindecker,

Bank & Wechselgeschäft, Hamburg.

P. S. Hisa Josef Steindecker — poznata kot solidna in rečna — ne potrebuje posebnih reklam: te zato izostanejo, na kar se čestito obćinstvo opozarja. (545—6)

Tulci.		Dunajska borza 23. novembra.	
21. novembra:		(izvirno telegrafsko poročilo.)	
Pri Slonu: Schwarz,	Enotni drž. dolg v bankovcih . . .	72 gld.	20 kr.
Billar iz Grada. — Ska-	Enotni drž. dolg v srebru . . .	73	15
litzky iz Dunaja. — Polak	Zlata rente . . .	87	05
iz Tržiča. — Schlosser iz	1860 drž. posojilo . . .	131	25
Dunaja. — Dejak iz No-	Akcije narodne banke . . .	820	—
vega mesta.	Kreditne akcije . . .	285	—
Pri Mallé: Just iz	London . . .	117	60
Dunaja. — Nardeli iz Trsta.	Srebro . . .	—	—
Pri avstrijskem ce-	Napol. . .	9	37 1/2
sarji: Schwam iz Dunaja.	C. kr. cekini . . .	6	61
— Stengel, Luchschnei-	Državne marke . . .	78	10
der iz Grada.			

Trgovina z železom.

ŠTEFAN NAGY

v Ljubljani.

Premeščenje.

Jemljem si čast uljudno naznanjati, da sem svojo trgovino z železom preložil v prejšnjo Strojovo hišo gosp. Karla Galeta, na mestnem trgu št. 2, poleg magistrata.

Zahvaljevajoč se svojim p. n. naročnikom za zaupanje dozdam mi izkazano, prosim še za daljna naročila ter se priporočam udano

Štefan Nagy,
na mestnem trgu št. 2, poleg magistrata.

(593—1)

M. NEUMANN-ov

etablissement gospodskega oblačila,

v Ljubljani, Slonove ulice h. št. 11.

priporoča

Zimske suknje od gld. 14.— višje.

Menčikove od tkanine 18.—

„ „ „ „ „ „ 13.—

Sako od lodna 5.—

Zimske hlače 5.—

Velika izber deških in otročjih oblek

jako v ceno.

Najnovejše za gospe:

ogrinjala-mantoux-paletot

ima (591—2)

M. NEUMANN,

v Ljubljani, Slonove ulice h. št. 11.

(584—3)

Naznanilo.

V Ljubljani, hôtel „pri slonu“ na dunajske cesti št. 2, v prvem nadstropji v dvorani prodajalo se bode skozi ves teden zdanjega letnega semnja zdoled navedeno blago iz najugodnejše konkurne mase tekstilnih (tkanih) izdelkov. Res čudovito nizke cene prekose vsako uže bivše

razprodajanje.

Koliko časa se bode prodajalo, to je odvisno od tega — kar se ob sebi razume — kolikor časa je kaj blaga. — Zato se ob sebi priporoča hitro nakupavanje.

KASTNER & OEHLER

V Ljubljani ob semnji „pri Slonu“ na dunajski cesti št. 2 v I. nadstropji v dvorani. **Na Dunaji:** VI. Mariahilferstrasse 97. **V Pragi:** Obstgasse 9. **V Brnu:** Rennergasse 11. **V Budapešti:** Königsgasse 19.

Izpisek iz cenika.

78 ctm. 1 met.		78 ctm. 1 met.		78 ctm. 1 met.	
1000 kom. najnovj. bareša in Mo-	gl. —12 gl. —15 1/2	Mrežast zdravstven spodnji život-	—85 —95	Namizna pregrinjala od najlepš.	—58
zambique	—13 —17	nik za gospe in gospode . . .	—75 —90	damastkroja	—5
1000 kom. blaga za spalne suknje . . .	—12 —15 1/2	Merino-životniki za gospe i gospode . .	1.10 1.40	Kravate za dečke	—
2500 „ chiffona	—16 —20 1/2	Spodnji životniki, svilen fini . . .	1.20 1.40	„ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „	—12
1000 „ blaga za obleke	—2 —2 1/2	Moll, cel komad	—65 —83	trakom	—2
5000 „ trakov	—2 —2 1/2	šivom od kožuhovalne	—12 —15 1/2	Navit evirn bel ali črn 1 kom. . . .	—24
3000 „ čipk ali špic	—2 —2 1/2	Širting siv in črn	—12 —15 1/2	Hlače prekoračice, trajne	—98
500 „ baržunastih trakov	—14 —18	Moll, cel komad	—16 —21	Rute ovijače za zimo 3/4 velike . .	2.95
Blago za obleko 3/4 široko, platnen	—22 —28	Atlas, črn, prima kvalitet	—16 —21	Shawl za otroke	—6
dessinee elegantnih boj na izber . .	—18 —23	Kotenina, perivna, velika izber, . .	—16 —21	Jute tkanina za hišno opravo in	—36
Flaneta za obleko in srajce	—22 —28	izvrstne kakovosti	—16 —21	okenske draperije	—31
Orlean gladek in vtisnen, črn ali	—18 —23	Cela obleka od kretona, najboljša	1.95 —	Svilen trak, nobl. 5 prstov širok . .	—15 1/2
pisan	—22 —28	tkanina	—12 —15 1/2	„ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „	—28
Jesenska tkanina, rips, vsake barve	—26 —33 1/2	Brisače od surovega platna	—18 —23	„ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „	—4
Matlasse, teške kvaliteti	—13 —17	„ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „	—15 —20	Pregrinjala na oknih, najnovejše,	—25
Diagonal, za vsako saisono	—88 1.15	Platno 3/4 široko	—3 —	da se dobro čistiti	—48
Tafet, črn in pisan	—65 —83	Gumbi za srajce, dober evirn	—5 —	Ženski životniki, primerna oblika . .	—10
Terno, double, teške kvaliteti	—1 —	Žepne rute z robom	—6 —	Modni trak, najnovejše	—20
Pasci (porte) za obleko, teške kval. . .	—16 —21	„ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „	—10 —	Kvaste za pregrinjala	—13
Volna za pletenje, bela, cel zavitek	—16 —21	Ovratniki za gospe, trigubni,	—10 —	Italica-clott, izvrstno	—
Ovratniki za ženske, trojni s sedlom	—16 —21	kroj lep	—10 —	Kašmir-rute, črne z dolgimi fran-	—
Razne barve blago za telovadno	—16 —21	Sukno za žensko obleko	—95 1.26	žami od svile	2.35 —
obleko	—16 —21	„ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „	—95 1.26	Ženska spodnja oblačila, surovo	1.30 —
Cachenez za gospe	—28 —	Trigubni manšeti za oboji spol	—20 —	platno, odičena	—26
Baržunast trak 2 prsta širok	—3 —4	Volant-čipke, 6 prstov široke	—10 —13	Preproga, trajna	—
Servijete h kavi	—7 —	Perivne čipke, 2 prsta široke	—2 —2 1/2	Cretone, naj lepša tkanina mille	—28
Otročje nogovice, velika izber, par	—7 —	Struks tkanina	—17 —22	fleurs	—
Karir. posteljna oprava, canefass . . .	—16 —21	Ženske srajce s čipkami	—85 —	Pliš: odeja od svile	2.95 —
Oxford, največja izber	—13 —17	„ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „	—120 —	Barhand barvan	—17
Dežniki z 8. deli	—88 —	„ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „	—95 1.20	Ženske kravate novost	—10
Tarlatan za plesno toalet	—7 —	Rute od led. volne	—25 —	Orjaško platno izvrstno	—15 1/2
Surovo platno za ženska oblačila	—20 —26	Rouge Cotton stalne b rve	—16 —21	Gradel za pohiše 3/4 šir. najl. dess. .	—36
Garniture za kavo z dam. servijet. . .	—2.63 —	Franže, 3 prste široke	—3 —4	Rips za pohiše, garnit., fln. kval. . .	—96
Cloth. dežniki s sprožilnikom	1.30 —	Organtin 3/4 širok	—4 —5	Odeja za pletenje in mizna pre-	—
„ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „	3.— —	Mousselin 3/4 širok	—10 —13	grinjala i lepi gobelin-obrazci . . .	2.20 2.90
Srajce za „gospode, Oxford	—58 —	Dvogubni barhant, kalmuk, gladak	—18 —23		
„ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „	—95 —	ali utisen	—18 —23		
„ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „	1.30 —	Rute za prah, platnene	—15 —20		
Flanelaste srajce s svilu na prsih	—1.30 —	Nanking 3/4 kompakten	—15 —20		
obrobijene	1.30 —	Porte za obrobijanje, Alpacca	—15 —		
Životni podsrājčni za gosp. struks	—58 —68	1 cel komad	—15 —		
Spodnje hlače za gosp.	—68 —78	Spodnja ženska oblačila, kostum . .	—1.70 —		

Razen tega je pa tudi še velika izber najnovejših rečij za zimo: posebno je velika zaloga suknja, pregrinjalov in svilenega blaga. Ta prilika je posebno ugodna za nakupovanje bale in božičnih ter novoletnih daril, kajti cela zaloga blaga, obezajoča modno, manifakturno, svileni, sukneno blago in razne vrste špic, ima se v kratko odmerjenem času popolnem razprodati. Zato je tudi cena odločena smešno nizka.

Prodaja se v Ljubljani v hotelu „pri Slonu“ na dunajski cesti št. 2 v prvem nadstropji v dvorani.